

i Fakultetet, skulde behøve at søge om en Tilladelse til at tilbyde Universitetet sin Tjeneste som Privatdocent uden Vederlag, hvorimod de, støttende sig til den Anerkjendelse, som Hr. Siesbys grundige Lærdom og flersidige Dannelse nød hos hele den yngre Slægt af filologiske Skolemænd, Kandidater og studerende, fandt det naturligt, som Paaskjænnelse af hans Virksomhed ved Universitetet, at Doktorgraden konfereredes ham uden Disputats. Konsistorium sluttede sig til denne Indstilling i Skrivelse til Ministeriet af 13. Juli 1876, i hvilken det udtalte, at det ikke havde nogen Tvivl om, at der burde aabnes Kandidat Siesby Lejlighed til efter hans Ønske at optræde som Privatdocent ved Universitetet, og at Ministeriet kun med Paaskjænnelse kunde se en saadan Virksomhed fra hans Side, efter at han havde ønsket at fratræde det af ham saa tilfredsstillende udførte offentlige Docenthverv. Man vilde heller ikke have fundet, at det paa nogen Maade kom i Strid med Konsistoriums tidligere Udtalelser om Adgangen til Privatdocentvirksomheden*), naar Konsistorium i dette Tilfælde anbefalede at give Tilladelse hertil til en Mand, der ikke havde nogen akademisk Grad; thi jævnsides med eller snarere over en akademisk Grad som Betingelse for Retten til at docere maatte efter Sagens Natur aabenbart det stilles, at den paagjældende i længere Tid efter offentligt Hverv, paa anerkjendt tilfredsstillende Maade havde doceret. Konsistorium kom imidlertid ikke i det Tilfælde nærmere at maatte paavise dette, idet det ganske kunde slutte sig til Forslaget om, at Adgangen til Privatdocentvirksomheden aabnedes Kand. Siesby ad den Vej, at Doktorgraden konfereredes ham. Lige over for en Mand, hvis Lærdom og Dygtighed fra alle Sider nød uomtvistet Anerkjendelse, burde man ikke holde fast ved Fordringen om den forud gaaende Disputats som Betingelse for Doktorgradens Tildeling.

Ministeriet nedlagde i Overensstemmelse hermed en allerunderdanigst Forestilling for Kongen, hvorefter det ved kgl. Resol. af 24. Juli 1876 blev bifaldet, at det filosofiske Fakultet bemyndigedes til at konferere cand. philol. O. Siesby den filosofiske Doktorgrad ved Universitetet uden foregaaende Disputats-

VI. Videnskabelige Samlinger og Anstalter.

1. Universitetsbibliotheket.

Efter at Universitetsbibliothekaren i Anledning af Besættelsen af en ledig Assistentplads i Aaret 1874 (Univ. Aarb. 1873—75 Side 459) havde udtalt, at Bibliotheket trængte til større Arbejdskraft, end den hidtil værende Ordning gav det, opfordrede Konsistorium Prof. Thorsen til, efter Samraad med sine Medarbejdere ved Bibliotheket, at fremkomme med en nærmere Forklaring om, i hvilken Retning Bibliotheket navnlig savnede Kræfter, og om det mulig skyldtes Manglen heraf, at Arbejdet med Bibliothekskatalogerne ikke kunde fremmes med den ønskelige Kraft. Konsistorium udtalte tillige, at det for sit Vedkommende vilde være villigt til at støtte Forslag om Foregelsen af Bibliothekets Arbejdskræfter, som maatte anses for ønskelige. Under 5. Novbr. 1874 afgav Prof. Thorsen en udførligere Erklæring, i hvilken han gjorde gjældende, at den Bibliotheket tilstaaede Bevilling ikke strakte til noget som helst Arbejde uden for det, der kunde udføres

*) Univ. Aarb. 1873—75 S. 173, og neden for under B II 4.

ved de sædvanlige Kræfter, og at derfor det vigtige Arbejde med Bibliothekskataloger ikke kunde overkommes uden en foreget Bevilling. Saa vel det alfabetiske Katalog (samlet efter Forfatternes Navne), som Realkataloget (over de enkelte Fag) var over 50 Aar gamle, og var overhovedet ikke heldig anlagte; det kunde jo heller ikke forudses, at Bibliotheket skulde modtage saa overordentlig store Tilvækster, som det har faaet i de sidste Decennier. 1844 indlemmedes saaledes det kirurgiske Akademis Bogsamling, 1853 et stort Udvalg af Kommunitetets og Pastorseminariets, 1862 den polytekniske Læreanstalts og endelig 1867 og 1868 det Classenske Bibliotheks Bogsamlinger. Saa betydningsfulde disse Forøgelse end vare for Bibliotheket, saa greb de dog forstyrrende ind i Anlægget af Katalogerne, der vare dannede som Hovedbøger. For Realkatalogernes Vedkommende blev det derfor nødvendigt strax ved enhver af disse store Forøgelse at forlade de gamle og indrette nye, hvilke dannedes paa løse Sedler i Skruebind. Det alfabetiske Katalog kunde under alt dette ikke forandres, men maatte saa godt som muligt vedvarende bruges, idet man blev nødt til at indlægge Blade til at udfylde paa, til at indføre paa egentlig ikke ret tilsvarende Steder o. s. v. Realkataloget burde derfor for en Del og partivis fornyes, medens man haardt trængte til et aldeles nyt, fuldstændigt, alfabetisk Katalog over det hele. Dette maatte alene være paa Sedler og indrettes efter anerkjendte, forud ofte tilsidesatte Regler. Det maatte optage alt, hvad der paa nogen Maade kunde komme ind under et Navn, optage alt særskilt, som i tidligere Tid var blevet indbundet sammen uden at høre sammen, maatte ej blot holde sig til Forfatternavne, men ogsaa optage, hvad der intet Navn havde, efter et Hovedord, og ligeledes Tidsskrifter (hvilket hidtil meget havde været savnet) o. s. v.*). Realkataloget burde efterhaanden dels omdannes partivis, dels som Fortsættelse gøres helt nyt. Som den Sum, der formentlig vilde være passende, nævnte han 600 Rd. aarlig foreløbig i 5 Aar, uden at han dog dermed kunde sætte en bestemt Tidsgrænse for et saa vidtløftigt Arbejde. I denne Sum vilde dog afgaa Udgifter til Papir, Kapsler, Skruebind m. m. Arbejdstiden burde være daglig, i Regelen den samme, i hvilken Bibliotheket var aabent, og om Arbejdets Udførelse vilde han da aarlig afgive Beretning.

Kvæstor, hvis Erklæring Konsistorium begjærede, ytrede under 9. Jan. 1875, at der ved den forrige Universitetsdirektions Resolution af 19. Apr. 1845, hvorved Bibliothekets Specialbudget fra 1. Jan. 1845 at regne fastsattes, blev bestemt, at der af Normalsummen maatte anvendes 100 Rd. aarlig for en Tid af 10 Aar til Tilvejebringelsen af et nyt Realkatalog. Imidlertid var der dog aldrig ført noget Beløb særlig til Udgift paa denne Underafdeling, men Bibliothekaren havde aarlig disponeret over denne Bevilling, der ogsaa efter de 10 Aars Forløb var blevet staaende, i Forening med den øvrige Normalsum til Bibliothekets almindelige Ud-

*) I en senere paa Finantsudvalgets Foranstaltning afgivet Erklæring udtalte han, at det alfabetiske Katalog maatte indrettes saaledes, at det altid kunde slaa til for hvilke som helst Udvidelser (udført paa Sedler i Skruekapsler) og være fuldstændigt. I sidst nævnte Henseende bemærkede han, at Katalogerne burde dannes ved, at Sedlerne bleve skrevne efter Bøgerne selv, for hvert enkelt Værk, hvilket ikke var iagttaget i det hidtidige Katalog, der væsentlig kun var en Renskrift af det ældre.

gifter. At Beløbet havde været nødvendigt til Bibliothekets almindelige Udgifter, frengik deraf, at Normalsummen ved Finantsloven for 1872—73 blev forhøjet med 1,900 Rd.; men selv efter denne Forhøjelse blev der intet til noget som helst ekstraordinært Arbejde. Hvad den nu begjærede Bevilling angik, udtalte han, at det vistnok med Sikkerhed kunde forudses, at et Tidsrum af 5 Aar langt fra vilde være tilstrækkelig til Værkets Tilendebringelse.

I Skrivelse til Ministeriet af 14. Jan. 1875 tiltraadte Konsistorium fuldkommen Universitetsbibliothekarens Indstilling, og udtalte et levende Ønske om, at det store og vigtige Katalogarbejde snart maatte kunne sættes i Gang. Ogsaa Konsistorium ansaa det for umuligt, at det skulde kunne tilendebringes i 5 Aar. Hvad Prof. Thorsen havde haft for Øje ved at nævne 5 Aar, var utvivlsomt dette, at Katalogarbejdet faldt i visse naturlige Afsnit, at der i 5 Aar kunde være tilendebragt et vist Antal naturlige Afsnit, og at der da vilde være Opfordring til ved samlet Tilbageblik paa det udrettede og med de vundne Erfaringer at begrunde nærmere bestemte Forslag med Hensyn til Arbejdets Fortsættelse, medens paa den anden Side et Tidsrum af 5 Aar var det mindste, hvorpaa der maatte kunne gøres Regning for at fremskaffe et om end ej fuldstændigt, saa dog relativt hele. Konsistorium fandt det derfor rigtigst, at Bevillingen foreløbig søgtes som et femaarigt Tilskud, hvorhos Beløbet burde stilles til Bibliothekarens Raadighed i det omhandlede bestemte Øjemed. Det indstillede derfor, at Ministeriet vilde søge bevilget en Forøgelse af Universitetsbibliothekets Normalsum under Universitetets Udgiftspost 3 a af 1,200 Kr., saaledes at der tilføjedes i Finantslovens Text: „Heraf 1,200 Kr. som Tilskud, foreløbig for 5 Aar til Udarbejdelsen af et nyt alfabetisk Katalog og delvis Fornyelse af Realkataloget“. Dette Forslag bifaldt Ministeriet, og Bevillingen blev derefter givet paa den antydede Maade ved Finantsloven for 1876—77.

Til at udføre dette ekstraordinære Katalogarbejde antog Konsistorium, efter Indstilling fra Prof. Thorsen, under 13. Jan. 1876 cand. philol. O. Siesbye og tillagde ham da i Vederlag herfor det hele bevilgede Beløb, alene med Fradrag af det, som i Finantsaarets Løb vilde blive anvendt til andre Udgifter ved Katalogarbejdet.

— Konsistorium har ved Skrivelse til Universitetsbibliothekaren af 13. Juni 1876 bevilget, at der i Fremtiden afgives 50 Explr. af scripta academica til Universitetsbibliotheket i Stedet for tidligere 43, da Tallet af de Steder, med hvilke Bibliotheket staar i Udvexlingsforbindelse, er forøget.

2. Den botaniske Have.

Ved kgl. Resol. af 30. Sept. 1875 blev ekstraordinær Docent, cand. med. & chir. D. F. Didrichsen beskikket til Professor i Botanik ved Universitetet, saaledes at han tillige forpligtedes til, saafremt det maatte blive ham paalagt, at overtage Direktørforretningerne ved den botaniske Have uden derfor at erholde noget særligt Vederlag. Ved under 14. Oktbr. s. A. at meddele Konsistorium Underretning herom begjærede Ministeriet taget under Overvejelse, dels hvorledes Ordningen af de botaniske Forelæsninger og Øvelser, for saa vidt de ikke vilde kunne besørges af Professor botanices, hensigtsmæssigst antoges at kunne ske (herom neden for under B II 1), dels, om Tidspunktet ikke nu maatte være kommet til at træffe endelig Bestemmelse om Bestyrelsesforholdene ved Haven, og i bekræftende

Fald, hvorledes disse formentes at burde ordnes. Konsistorium begjærede herover det matematisk-naturvidenskabelige Fakultets Erklæring, og modtog denne under 5. Novbr. Spørgsmaalet, om Tidspunktet til at iværksætte en endelig Ordning af den botaniske Haves Bestyrelsesforhold nu var kommet, besvarede Fakultetets Flertal benægtende. Det syntes nemlig for det første billigt, at den konstituerede Direktør for Haven, som havde haft det besværlige og omfattende Arbejde at lede Havens Flytning og Indretning fra nyt af, fik Lov til at fuldføre det Værk, han havde begyndt, inden der blev Tale om at gribe ind i Bestyrelsesforholdene, saaledes som det ogsaa under de tidligere Forhandlinger havde været forudsat omtrent paa alle Sagens Trin. Men dernæst saa Fakultetet heller ikke, at Sagen var indtraadt i noget nyt Stadium ved den Kjendsgjerning, at der til Professor botanices var udnævnt en Mand, som havde staaet i Universitetets og Havens Tjeneste længe nok til, at Opmærksomheden allerede tidligere kunde have været henvendt paa ham, hvis der var Anledning til at anse ham for særdeles skikket til at afløse den konstituerede Direktør. Under disse Omstændigheder fandt Fakultetet ingen Anledning til at gaa nærmere ind paa de andre Grunde, som med Hensyn til de foreliggende personlige Kræfter fra flere Sider vare fremkomne mod nu at træffe en endelig Ordning af Havens Bestyrelsesforhold.

I Skrivelse til Ministeriet af 18. Novbr. sluttede Konsistorium sig til Fakultetets Anskuelse om, at der ikke nu burde træffes en endelig Ordning af Bestyrelsesforholdene ved den botaniske Have. At den endelige Ordning maatte gaa ud paa at overdrage Bestyrelsen til Professor botanices ved Universitetet, var en Forudsætning, for hvilken der altid i Konsistorium og i Fakultetet havde været Flertal. Ikke blot disse Flertal havde tidligere gjentagne Gange haft Lejlighed til at udtale denne Anskuelse, men ogsaa Ministeriet havde under de tidligere Forhandlinger om denne Sag*) erklæret sig enig i denne Forudsætning, i Overensstemmelse med hvilken der derfor ogsaa baade i sin Tid ved Udnævnelsen af afdøde Professor, Dr. Ørsted til ordentlig Professor i Botanik blev, og nu ved Prof. Didrichsens Beskikkelse til denne Post atter var truffet den Bestemmelse, at den udnævnte Professor forpligtedes til at overtage Direktørforretningerne ved Haven uden særligt Vederlag, saafremt det maatte blive ham paalagt. Hvad der havde forhalet denne Ordning, havde alene været Hensynet til den botaniske Haves Flytning. Det var dette Hensyn, som medførte, at Ministeriet, som det udtaltes i Skrivelse til Konsistorium af 25. Febr. 1861, fandt tilraadeligt at lade Prof. Lange vedblive i den Funktion som Direktør for Haven, der under den ved Prof. Liebmanns Død iværksatte midlertidige Ordning var ham overdraget, — selv naar Prof. Ørsted blev endelig beskikket som Professor botanices. Det er fremdeles dette Hensyn, som medførte, at Ministeriet fandt Betænkelighed ved at gaa ind paa Prof. Ørsteds gjentagne Andragender om Overdragelse af Havens Bestyrelse til ham, saaledes som det fremgik af Ministeriets Skrivelse til Konsistorium af 16. Decbr. 1867 og 24. Marts 1870. I Skrivelser af 16. Novbr. 1866 og 16. Novbr. 1867 støttede Konsistorium disse Andragender fra Prof. Ørsted, idet det gik ud fra, at Spørgsmaalet om den botaniske Haves Flytning den Gang endnu ikke befandt sig paa et Stadium, der kunde siges at gjøre Ophøret af den midler-

*) Henheder under de udfyldende Meddelelser for 1864—71.

tidige Bestyrelsesordning ubetimelig, og at Flytningen overhovedet ikke skulde forandre Havens Formaal. Ganske anderledes stillede Sagen sig nu. Den Forandring, som Konsistorium kunde tilraade, da Flytningssagen endnu befandt sig paa de ganske foreløbige Stadier, der intet præjudicerede, og som derfor ikke vilde have medført nogen Fare for Enheden og Sammenhængen i Flytningsplanen og alle de dermed i Forbindelse staaende Arbejder, maatte det nu, da Flytningen var iværksat, men det endnu stod tilbage at fuldføre den efter den lagte Plan, ganske vist finde ubetimelig. Selv bortset fra alle personlige Hensyn var det indlysende, at en saadan Forandring midt i Foretagendets Udførelse nødvendigvis maatte medføre Fare for, at Enheden i Planens Udførelse blev brudt, og at meget vilde forfejles, naar nye Kræfter skulde optage, hvad andre havde begyndt. Ikke mindre voveligt vilde det være nu at give Slip paa Professor Langes prøvede Dygtighed og Indsigt i den lagte Plan, da man jo overhovedet ingen anden Sikkerhed havde for, at dette store og bekostelige Foretagende førtes til en heldig Afslutning, end Tilliden til de Personer, der ledede det. Disse Betragtninger forekom Konsistorium at være afgjørende; men det tilføjede, at de i dets Øjne fik saa meget mere Vægt, som det var bekjendt, at Prof. Didrichsen tidligere havde været Modstander af den Flytningsplan, som blev endelig vedtaget, og derfor mulig, sig selv ubevidst, kunde medbringe Synspunkter, som ikke stod i Samklang med den Plan, der nu en Gang var lagt og paabegyndt, og som derfor ogsaa maatte gennemføres, hvortil kom, at Prof. Didrichsen var en Mand i en saa fremrykket Alder, at det efter almindelige menneskelige Forhold var lidet sandsynligt, at han nu var i Stand til at tilegne sig den særegne, her i Betragtning kommende administrative Dygtighed, som han ikke havde haft Lejlighed til tidligere at erhverve sig, medens Prof. Lange utvivlsomt var i Besiddelse af den. Konsistorium kom derfor til det samme Resultat som Fakultetet, at fraraade, at der for Tiden skete nogen Forandring i Havens Bestyrelsesforhold.

Under 9. Maj 1876 tilskrev Ministeriet derefter Konsistorium, at da Flytningen af den botaniske Have nu i alt væsentligt havde fundet Sted, ansaa Ministeriet det for rigtigst, at Direktoratet for Haven fra 1. Juni s. A. overtoges af Prof. Didrichsen som Professor botanices og at som Følge heraf Prof. J. Langes Konstitution i bemeldte Stilling fra samme Dag hævedes.

— Det er allerede i Aarbogen f 1871—73 Side 135 omtalt, at der, efter at Prof. Ørsted var afgaaet ved Døden og da værende Docent Didrichsen var konstitueret til at besørge den ordinære Professors botaniske Forelæsninger, fandt en Fordeling af de Docent Didrichsen tidligere paahvilende Forretninger Sted mellem ham og cand. mag. Kjærskou, der allerede i flere Aar havde været beskæftiget som Konservator for Herbarierne. I Følge denne overtog Kand. Kjærskou nu tillige Tilsynet med Havens Museum, hvilket tidligere mod et særligt Honorar havde været overdraget Docent Didrichsen, og derhos en Del af Bibliotheksforretningerne. Disse fordeltes navnlig saaledes, at Kjærskou skulde besørge de løbende Forretninger, medens Didrichsen overtog det endnu tilbage staaende Arbejde i Anledning af Bibliothekskatalogets Udgivelse og Ordning af samt Tilsynet med Havens Arkiv, hvorimod begge i Forening skulde besørge foretaget et Hovedgjennemsyn af Bibliotheket tillige med en Udsondring af overflødige Bøger. Da Docent Didrichsen var blevet udnævnt til Professor i Botanik, indstillede den konstituerede Direktor for Haven under 15. Novbr. 1875 til Konsistorium, at Kand. Kjærskou maatte

erholde fast Ansættelse som Bibliothekar ved Haven, med den fulde Gage, som hidtil havde været tillagt denne Post, og med fuldt Ansvar for samtlige Bibliotheksforretningers Udførelse, samt at det Honorar af 400 Kr. aarlig for Herbariets Konservasjon og 400 Kr. aarlig for Arbejde ved Museet, som han hidtil havde oppebaaret, fremdeles maatte tillægges ham, dog saaledes at han maatte være beredt paa at afgive disse Beløb, saafremt de vedkommende Arbejder ved en anden Ordning gik over til en anden Funktionær. Over dette Forslag begjærede Konsistorium en Erklæring fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, der under 3. Decbr. fremsendte en skriftlig Udtalelse fra Professor Didrichsen, i hvilken denne erklærede sig enig med Prof. Lange om, at der burde gives Kand. Kjærskou fast Ansættelse som Bibliothekar. Dette Forslag tiltraadte Fakultetet derfor ogsaa. Hvad derimod det andet Forslag angik, Kand. Kjærskous Udførelser af Arbejder ved Herbariet og Museet, maatte Fakultetet, da derom ikke herskede fuldstændig Enighed mellem den konstituerede Direktør og Professor botanices, og sidst nævnte ikke var mødt i det til Sagens Behandling ansatte Fakultetsmøde for at vejlede Fakultetet, indskrænke sig til at erklære, at det for sit Vedkommende ikke havde noget at erindre mod den af den konstituerede Direktør foreslaaede Ordning. Kvæstor, hvis Erklæring Konsistorium ligeledes begjærede, fraraadede under 7. Jan. 1876 at give Kand. Kjærskou fast Ansættelse, saa længe der ikke var lagt en Plan for Undervisningen og Forretningernes Fordeling i det nye Museum, hvorimod han anbefalede midlertidig at overdrage ham samtlige til Bibliothekar- og Assistentposten hørende Arbejder, samt at han indtil videre vedblev med Arbejderne ved Herbarierne og Museet, saafremt han efter Direktorens Skjøn kunde overkomme dem, mod at det tilkjendegaves ham, at han maatte være beredt paa at afgive disse Arbejder og det ham derfor tillagte Honorar, saafremt det senere maatte bestemmes, at de paagjældende Arbejder ved en anden Ordning skulde overdrages andre. Disse Forslag tiltraadte Konsistorium i Skrivelse til Ministeriet af 11. Jan. 1876. Ministeriet bifaldt derefter under 19. Jan., at samtlige til Bibliothekar- og Assistentposten ved den botaniske Have hørende Arbejder midlertidig overdroges cand. mag. Kjærskou mod en aarlig Lønning af 1,100 Kr. samt Dyrtidstillæg deraf, der vilde være at udbetale ham fra d. 1. Oktbr. 1875 at regne (fra hvilket Tidspunkt han faktisk havde udført disse Arbejder), mod at den ham tidligere tillagte Løn med Tillæg fra samme Tid bortfaldt. Ministeriet tilføjede derhos, at det intet vilde have at erindre imod, at han fremdeles, saa længe han paa en fyldestgørende Maade kunde bestride det, indtil videre fortsatte de ham overdragne Arbejder ved Havens Museum og Herbarium, og derfor oppebar de ham hidtil tillagte Honorarer, saaledes at det blev tilkjendegivet ham, at han maatte være beredt paa at afgive disse Beløb, saafremt det senere maatte bestemmes, at de paagjældende Arbejder ved en anden Ordning maatte blive overdraget andre.

— Afleveringen af Direktoratet for den botaniske Have fra Prof. Lange til Prof. Didrichsen medførte Afbrydelsen af flere videnskabelige Arbejder i Havens Tjeneste, som den først nævnte havde begyndt, men ikke havde kunnet naa at afslutte. Der var i saa Henseende navnlig et, som han saare nødig vilde lade ligge som halvt gjort Arbejde paa ubestemt Tid, nemlig Ordningen og den foreløbige Bestemmelse af Arterne i den store Familie Leguminosæ, saa meget mere som han ansaa det for at være i Havens Interesse, at de Forarbejder og Studier, han i denne specielle Retning havde gjort, ikke gik tabt, men gjordes frugtbrin-

gende i det Øjemed, i hvilket de vare foretagne. Hertil tilbød han sin Tjeneste mod at beholde et Arbejdslokale i den ældre botaniske Haves Lokale, indtil Bearbejdelsen var fuldført. Direktøren for den botaniske Have, Prof. Didrichsen, anbefalede, at et i den gamle botaniske Haves Bygning ved Siden af Direktørværelset liggende Værelse hertil indrømmedes ham, indtil Herbariernes Overflytning i det nye Museum havde fundet Sted, og Konsistorium fremhævede i Skrivelse til Ministeriet af 13. Juli 1876, at Universitetet med Paaskjønnelse burde modtage Prof. Langes uegennyttige Tilbud, og at Haven burde gjøre Arbejdet muligt ved at indrømme ham det fornødne Lokale. Ministeriet gjorde i denne Anledning under 3. Aug. opmærksom paa, at det var dets Agt saa meget som mulig at paaskynde Fraflytningen af den gamle Museumsbygning, da denne, ligesom det allerede var sket med Haven, vilde være at overlevere til Finantsministeriet, saa snart det kunde ske; men Ministeriet havde intet imod, at det omhandlede Værelse blev overladt Prof. Lange, indtil Bygningen afleveredes til Finantsministeriet, saafremt et andet Værelse var stillet til Prof. Didrichsens Disposition, dog at Prof. Lange maatte være forberedt paa med kort Varsel at fraflytte det, hvis der maatte vise sig andet Brug for det.

3. Det zoologiske Museum.

Ved Skrivelse af 17. Septbr. 1875 til Museumsraadet har Konsistorium meddelt Tilladelse til, at Museets Fyrbøder erholder et passende Rum i en af Museets Kjældere til Sovekammer, dog uden at en Kakkelovn deri opsættes.

— I Anledning af et forekommet Tilfælde har Konsistorium ved Skrivelse til Museumsraadet af 20. Oktbr. 1875 udtalt, at alle Indstillinger til Ministeriet fra Museumsraadet i Medfør af den gjældende Ordning for Museets Bestyrelse skulle forelægges Konsistorium, førend de indgaa til Ministeriet, med mindre der maatte være givet særlig Bemyndigelse af Konsistorium til direkte Forhandling med Ministeriet.

4. Det astronomiske Observatorium.

Ved Finantsloven for 1870—71 blev der paa Universitetets 14. Udgiftspost bevilget et Beløb af 2450 Rd. som Bidrag til Anskaffelsen af den af Professor Bissen udførte Broncestatue af Tycho Brahe; men om Opstillingen kunde da endnu ingen Bestemmelse tages. Først senere, da der blev Spørgsmaal om at afgrænse den nye botaniske Haves Terræn mod Observatoriet og Ordningen af Kommunens Grund paa Observatoriebastionen, tog man tillige under Overvejelse, paa hvilken Plads paa Observatoriets Grund man skulde opstille Statuen. Etatsraad Meldahl udkastede en Plan til en Ordning af Pladsen foran Observatoriet, og gennem Komiteen for den botaniske Haves Flytning forelagdes den Konsistorium til Overvejelse. I Følge denne vilde der lige foran Observatoriet blive anlagt en Runddel, i hvis Centrum Statuen skulde opstilles; i Runddelen skulde der anbringes Siddepladser. Professor astronomiæ, hvis Erklæring indhentes, protesterede mod, at denne Plan bragtes til Udførelse, af forskellige Grunde. Han gjorde gjældende, at Voldens Søjfning om Observatoriet allerede havde forandret Forholdene for Observatoriet i den Grad, at det om Dagen næsten aldrig mere var muligt at høre Sekundslagene, og under Kuppelen, hvor den store Refraktor var opstillet, kunde

man ikke observere uforstyrret før efter Kl 11 om Aftenen. Det var derfor af største Vigtighed, at Terrænet foran Observatoriet ikke yderligere indskrænkedes. Mellem Observatoriets Hovedindgang og Staktilaagen var der nu c. 19 Alen, hvad man maatte anse som det absolute Minimum — det nye Observatorium i Lund disponerer f. Ex. over mere end 100 Alen i alle Retninger —, men efter Planen vilde Afstanden blive c. 8 Alen. Anbringelsen af Siddepladser fraraadede han ligeledes, fordi man derved vilde indbyde Folk til at komme op paa Observatoriebakken, tage Plads og samtale om Aftenen og ud paa Natten lige foran Meridianværelserne i nogle faa Alens Afstand. Han fastholdt derfor, at den nu værende Hegnslinie mod Alfærvej forblev ubeskaaret, og at der som Følge deraf ikke blev Tale om nogen Gangsti over Bakken forbi Observatoriet, samt at der ikke burde anbringes Siddepladser i Anlægget omkring Statuen uden for Observatoriets Hegnslinie. Hertil sluttede Konsistorium sig i Skrivelse til Ministeriet af 30. Septbr. 1872, i hvilken det gjorde gjældende som en Selvfølge, at dekorative Hensyn ikke kunde komme i Betragtning lige over for Observatoriets videnskabelige Interesser, for hvis Skyld der i de senere Aar var opført en ny Bygning og anskaffet meget kostbare Instrumenter, og at det derfor maatte hævde de af Professor astronomiæ angivne Punkter som ufravigelige Betingelser ved Ordningen af Terrænet. Konsistorium androg derhos paa, idet det ansaa det for ønskeligt til Varetagelsen af Observatoriets Interesser, at den endelige Plan for Ordningen af Terrænet foran Observatoriet og Opstillingen af Tycho Brahes Statue forelagdes Ministeriet af Konsistorium, at det paa Grundlag af de Betingelser, som Hensynet til Observatoriets Tarv krævede, maatte forhandle Sagen med vedkommende Myndigheder. I Skrivelse af 10. Oktbr. erklærede Ministeriet sig enigt med Konsistorium i, at Hensynet til Observatoriet videnskabelige Interesser maatte være det afgjørende, og meddelte derfor Konsistorium den begjærede Bemyndigelse til at forhandle Sagen med de paagjældende Myndigheder, hvorefter Planen til Ordningen skulde forelægges Ministeriet. Konsistorium nedsatte derefter en Komite, bestaaende af Professorerne Ussing og d'Arrest samt Universitetets Kvæstor. Justitsraad Gede, hvilken Komite under 1. Juli 1873 afgav sin Betænkning. Den forelagde en Plan, hvorefter Statuen skulde opstilles i Centrum af en foran Observatoriet dannet rund Plads, lige over for dettes Midtparti, med Front mod Rosenborg. Den nu værende smalle Gangsti uden om det Sted, hvor Statuen vilde faa sin Plads, maatte da udvides noget ved Opfyldning, for at Publikum kunde passere Bakken; men ligesom Observatoriets Grund vilde blive fuldstændig afspærret, saaledes var det udtrykkelig vedtaget, at der ikke maatte anbringes Siddepladser i Anlægget omkring Statuen uden for Observatoriets Hegnslinie. Da største Delen af den omhandlede Cirkel laa paa Kommunens Grund, saaledes som denne ved Overenskomsten om Boulevarden var blevet fastsat, havde det været nødvendigt at søge Magistratens Samtykke til at opstille Statuen paa den paatænkte Plads. Magistraten havde approberet den i saa Henseende fornødne Forandring i Grænselinien, hvorefter den nye Linie af Stadskonduktøren var blevet afstukket og vilde blive optaget paa det Kort, som skulde vedlægges Mage lægsdokumentet, ligesom Borgmester, Konferentsraad Ehlers havde erklæret, at han vilde besørge den omtalte Opfyldning; og da dette Arbejde ikke behøvede at udføres, før Statuen og Hegnet om den var opsat, var det at haabe, at der ej derved vilde paaføres Universitetet nogen Udgift. Den henstillede derfor, saafremt det blev billiget, at Statuen anbragtes paa det an-

tydede Sted, om ikke Konsistorium vilde anmode Ministeriet om at lade Bygningsinspektøren affatte Overslag over de med Opstillingen og Indhegningen forbundne Udgifter og at disse derefter maatte blive optagne paa Universitetets Budget i Finantslovforslaget for 1874—75. I Skrivelse af 7. Juli til Ministeriet tiltraadte Konsistorium det gjorte Forslag og den trufne Overenskomst med Magistraten, og indstillede Forslaget om Statuens Anbringelse til Ministeriets Billigelse, ligesom Konsistorium ogsaa tiltraadte Komiteens Forslag med Hensyn til Udgifterne ved Opstillingen og Indhegningen af Statuen. Efter Ministeriets Begjæring udarbejdede Bygningsinspektøren et Overslag, hvorefter Piedestalen til Statuen, udført i svensk Granit med Fundament og Opstilling, vilde koste 400 Rd. og Jerngelænderet 756 Rd. 46 Sk., hvilke Beløb bevilgedes ved Finantsloven for 1874—75 og senere, da Piedestalen først kunde faas i 1875—76, ved Finantsloven for dette Aar med et paa Grund af Prisernes Stigning noget forøget Beløb.

I Juni 1876 rejstes Fodstykket til Statuen, og efter Konsistoriums Begjæring blev, da Statuen var opstillet, Pladsen i Observatoriets Have uden for Monumentet reguleret, Opfyldningen omkring Fodstykket og paa Voldskrænten foretaget, hvorefter den højtidelige Afsløring af Statuen foregik den 8. August, 300 Aarsdagen for Grundstenens Nedlæggelse til Uranienborg.

VII. Det akademiske Legat- og Stipendievæsen.

1. Tilkomne Legater for studerende ved Universitetet.

I det akademiske Aar 1875—76 er der tilkommet et Legat, „Carl Melchiors Legat“. Fundatsen, der under 22. Marts 1876 ad mandatum er forsynet med kgl. Stadfæstelse, lyder saaledes:

Vi Rektor og Professorer ved Kjøbenhavns Universitet gjøre vitterligt: Enkefru Thora Susanne Caroline Melchior, født Rist, har meddelt Konsistorium, at hun for at fyldestgøre sin afdøde Mands, Underlæge Carl Melchiors inderligste Ønske, og i Betragtning af den Erfaring, denne og hun selv havde gjort med Hensyn til de Vanskeligheder, som den unge, ubemidlede Læge har at overvinde, naar han skal aabne sig sin Livsvirksomhed, er bestemt paa at oprette et Legat med det Hovedformaal at lette den unge, ubemidlede, dygtige og hæderlige Kandidat Vejen til Maalet, og tillige at yde Flid og Arbejde Agtelse og Aerkjendelse, samt at hendes Datter Agnes Januaria Melchior, født den 7. Aug. 1851, i et og alt er enig med hende med Hensyn hertil. I dette Øjemed har hun derfor skjænket Universitetet en Kapital af 6,000 Kr. i Østifternes Kreditforeningsobligationer, 4de Serie, med Koupons, første Gang betalbare den 11. Juni 1876, til Oprettelsen af et Legat, der til Minde om hendes afdøde Mand skal kaldes „Carl Melchiors Legat“. Renten af Legatets Kapital skal først tilfalde Oprettelsesindens tvende Søstre Johanne Severine Rist og Nicoline Jeroma Diderikke Dorothea Rist i deres Levetid, hver med Halvdelen, og naar den ene dør, den længst levende med det fulde Beløb, men efter den længst levendes Død hvert tredje Aar uddeles til en medicinsk Kandidat med bedste Karakter, der agter at nedsætte sig som praktiserende Læge i Danmark. Giverinden udtaler derhos det Haab, at den Kandidat, hvem Legatet tildeles, i Overensstemmelse med den Tanke og det Sindelag, af